

Kompetencje nauczyciela - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Kompetencje nauczyciela
Kod przedmiotu	05.1-WH-FiPIP-WPNP-Ć-S12_pNadGen7UMVW
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Małgorzata Szymczak

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Poznanie i zrozumienie zadań nauczyciela w organizacji i realizacji procesu nauczania, kształtowanie postaw wobec zawodu nauczyciela i jego ról społecznych oraz wychowawczych; wzmocnienie umiejętności decydujących o skuteczności pracy dydaktycznej. Przygotowanie do uczenia się przez całe zawodowe życie: do stawiania się skutecznym i dobrym nauczycielem-wychowawcą. Uczenie się refleksji nad własną praktyką i rozwijanie postaw innowacyjno-kreatywnych w celu doskonalenia pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1) Nauczyciel i jego kompetencje, autonomia nauczyciela – pojęcia podstawowe. 2) Obszary kompetencji współczesnego nauczyciela – rzeczowy, psychologiczno-pedagogiczny, diagnostyczny, w zakresie planowania i projektowania, dydaktyczny, komunikacyjny, medialny, autoedukacyjny, związany z kontrolą i oceną. 3) Kompetencje organizacyjne i kierownicze nauczyciela – cechy dobrej organizacji, podstawy planowania pracy własnej i uczniów, ewaluacja zajęć. 4) Kompetencje w zakresie pomiaru i oceny osiągnięć uczniów – narzędzia pomiaru, SSO i PSO w pracy nauczyciela. 5) Kompetencje diagnostyczne nauczyciela – problemowe zachowania uczniów i ich diagnoza, praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – KIPU, PDW, IPET; praca z uczniem zdolnym. 6) Kompetencje w zakresie komunikacji – umiejętności niezbędne dla sprawnego komunikowania się w procesie edukacyjnym, formułowanie zrozumiałego przekazu, komunikacja z uczniami, rodzicami/opiekunami prawnymi, pedagogiem szkolnym oraz innymi nauczycielami. 7) Kompetencje medialne i techniczne nauczyciela – rola mediów we współczesnej szkole, polimetodyczność i multimedialność. 8) Zasady dydaktyczne i ich rola w procesie kształcenia. 9) Refleksyjna praktyka i twórczość pedagogiczna nauczyciela: innowacje, ich rodzaje i uwarunkowania. Programy własne nauczyciela i zasady ich budowy. Kryteria oceny programów nauczania. 10) Wykorzystanie strategii twórczych i metod aktywizujących w procesie kształcenia

Metody kształcenia

Rozmowa nauczająca, dyskusja, praca pod kierunkiem, praca w grupach, praca metodą problemową, prezentacja multimedialna, metoda projektów.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu wybranej specjalizacji	KEP1_W17	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - praca pisemna	Ćwiczenia
student potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalizacją	KEP1_K01	- aktywność w trakcie zajęć - konspekt - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

1) uzyskanie 5 punktów za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w rozmowie nauczającej i dyskusji, udział w pracach nad praktycznymi rozwiązaniami problemów (ocenie podlegać będzie prezentacja informacji, zajęcie konkretnego stanowiska wobec omawianych problemów, punktowanie w zakresie: 0 -1 pkt); 2) orientacja w aktualnych publikacjach, umiejętność referowania ich problematyki oraz określania poglądu autorów w omawianych sprawach; 3) opracowanie 2 prac projektowych i prezentacja ich na

forum grupy (ocenie podlegać będzie: poprawność merytoryczna, wykorzystanie wiedzy dydaktycznej, selekcja informacji, sposób prezentacji); 4) pozytywny wynik końcowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności obejmującego problematykę z zakresu tematycznego przedmiotu.

Literatura podstawowa

1. Kwiatkowska H., *Pedeutologia*, Warszawa, 2008.
2. Niemierko B, *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*, Warszawa 2007.
3. Paris S.G, Ayres L.R, *Stawanie się refleksyjnym uczniem i nauczycielem*, Warszawa 1997.
4. Strykowski W., Strykowska J., Pieluchowski J., *Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej*, Poznań 2003.
5. *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, red. K. Kruszewski, Warszawa 1991.
6. *Sztuka nauczania. Szkoła*, red. K. Konarzewski, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca

1. Arends R., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1994.
2. De Bono E., *Naucz się myśleć kreatywnie*, Warszawa 1995.
3. *Diagnostyka edukacyjna: cele, materiał, wymagania*, red. B. Niemierko, Gdańsk 1994.
4. Dryden G., Vos J., *Rewolucja w uczeniu*, Poznań 2000.
5. *Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości: strategie rozwoju*, red. J. Szempruch, Rzeszów 2006.
6. Ernst K, *Szkolne gry uczniów. Jak sobie z nimi radzić*, Warszawa 1991.
7. Fisher R., *Uczymy jak myśleć*, Warszawa 1999.
8. Fisher R., *Uczymy jak się uczyć*, Warszawa 1999.
9. *Funkcje i modele komunikacji społecznej w edukacji a kompetencje nauczyciela*, red. K. Czerwiński, W. J. Maliszewski, Toruń 2009.
10. Góralczyk E, *Nauczycielem być: jak zapanować nad trudnymi zachowaniami uczniów i porozumieć się z klasą*, Warszawa 2006.
11. Hamer H., *Klucz do efektywności nauczania*, Warszawa 1994.
12. *Jakość edukacji: różnorodne perspektywy*, red. G. Mazurkiewicz, Warszawa 2012.
13. Julkowska V., I. Skórzyńska, *Niezbędne minimum kompetencji dydaktycznych nauczyciela humanisty w zreformowanej szkole*, „Edukacja Medialna” 2000, nr 1.
14. Kacprzak L., *Kompetencje komunikacyjne nauczyciela w przezwyciężaniu agresji i przemocy środowiska szkolnego*, Piła 2006.
15. Komorowska H., *O programach prawie wszystko*, Warszawa 1999.
16. *Kompetencje nauczyciela : stan, potrzeby i kierunki zmian*, red. E. Koziół [i in.], Zielona Góra 2002.
17. *Kompetencje nauczycieli w reformowanej szkole*, red. M. T. Michalczyńska, Katowice 2003.
18. *Kompetencje współczesnego nauczyciela*, red. K. Żegnańska, Warszawa 2008.
19. Maliszewski W., *Funkcje i modele komunikacji społecznej w edukacji a kompetencje nauczyciela*, Warszawa 2009
20. Michalski J., *Warsztat zawodowy nauczyciela*, „Nowa Szkoła” 1999, nr 5.
21. *Multimedia w edukacji historycznej i społecznej*, red. J. Rulka, B. Tarnowska, Bydgoszcz 2002.
22. *Nauczyciel kompetentny. Teraźniejszość i przyszłość*, red. Z. Bartkiewicz [i in.], Lublin 2007
23. Niemierko B., *Ocenianie szkolne bez tajemnic*, Warszawa 2002.
24. Niemierko B., *Testy osiągnięć szkolnych. Podstawowe pojęcia i techniki obliczeniowe*, Warszawa 1975.
25. Niemierko B., *Pomiar wyników kształcenia*, Warszawa 1999.
26. Niemierko B., *Między oceną szkolną a dydaktyką*, Warszawa 1997.
27. Person T., *Nauczyciel, teoria i praktyka*, Warszawa 1994.
28. *Programy nauczania w rzeczywistości szkolnej. Tworzenie – wybór – ewaluacja*, Warszawa 2012.
29. Serdyński A., *Kompetencje informatyczno-medialne nauczyciela*, Szczecin 2007.
30. Smith A., *Przyspieszone uczenie się w klasie*, Katowice 1997.
31. Sołtys D., Szmigiel M.K., *Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie diagnozy edukacyjnej*, Kraków 1999.
32. Szmidt K. J., *Trening kreatywności w szkole wyższej*, Łódź 2005.
33. Sztajnberg A., *Podstawy komunikacji społecznej w edukacji*, Wrocław 2001.
34. Taraszkiewicz M., *Jak uczyć lepiej? Szkoła pełna ludzi*, Poznań 2001.
35. Taraszkiewicz M., *Jak uczyć lepiej? Czyli refleksyjny praktyk w działaniu*, Warszawa 2000.
36. Wawrzak-Chodaczek M., *Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży*, Wrocław 2000.
37. *Zachowania zawodowe nauczycieli i ich uwarunkowania*, red. E. Koziół, E. Kobyłecka, Zielona Góra 2008.
38. Zawadzka E., *Nauczyciele języków obcych w dobie przemian*, Kraków 2004.
39. *Zdolni w szkole, czyli o zagrożeniach i możliwościach rozwojowych uczniów zdolnych*, red. W. Limont, J. Cieślakowska, D. Jastrzębska, Warszawa 2012.

Uwagi

Jest to przedmiot obowiązkowy w ramach specjalizacji **nauczycielskiej**.

Zmodyfikowane przez dr hab. Tomasz Ratajczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 19-09-2016 20:18)